

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry

Toimintasuunnitelma 2026

Yleistä

Eurajoen vesiensuojeluyhdistyksen tavoitteena on joen puhtasvetisyys sekä elinvoimaiset virtavesi-, kosteikko- ja rantaekosysteemit. Vesiensuojeluyhdistys edistää tärkeäksi katsomiaan Eurajoen, Köyliönjoen, Juvajoen ja muiden sivuvirtojen ympäristöhankkeiden toteutumista. Tavoitteisiinsa yhdistys pyrkii aktiivisella vaikuttamisella yleiseen mielipiteeseen ja omalla yhdistystyöllään kuten talkoilla ja hankkeilla. Se tekee tiivistä yhteistyötä yhdistysten, viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa.

Toiminnan pääteemat

Vesien ja rantojen suojelu

Vesiensuojeluyhdistys toimii Eurajoen puhtaan veden sekä elinvoimaisen joki-, kosteikko- ja rantaekosysteemien puolesta. Yhdistys edistää joen virtavesi- ja koskikunnostuksia sekä toimii vaelluskalojen ja muiden virtavesieliöiden puolesta. Tavoitteena on Eurajoen vesistöalueen vaellusesteiden poistaminen, sen riittävä ympäristövirtaama ja joen virtavesi- ja rantaekosysteemien ennallistaminen.

Yhdistyksen rooli jokiveden laadun tarkkailijana on tärkeä. Yhdistys seuraa aktiivisesti Eurajoen valuma-alueen vesimittareita ja ottaa tarvittaessa yhteyttä viranomaisiin.

Yhdistyksen kotisivuilla on kansalaisille kattava tietopaketti jokiveteen liittyvien havaintojen ilmoittamisesta. Ohjeiden avulla kuka tahansa voi ilmoittaa havaintojaan jokiveden laadusta.

Yhdistys on aloitteellinen joen rantametsien suojelemiseksi tai kaavoittamiseksi suojelu- tai virkistyskäyttöön. Luonoltaan arvokkaisiin Kauttuan tulvametsiin sekä Pappinsaaren ja Saharinkosken lehtometsiin kiinnitetään erityistä huomiota.

Ennallistaminen ja virtavesikunnostus

Tänä vuonna yhdistyksen toiminnassa korostuu ennallistaminen. Suunnitelmana on panostaa niin koskien, tulvametsien, rantaniittyjen, soiden kuin kokonaisvaltaisesti pienvesistöjen valuma-alue-ennallistamiseen. Yhdistys edistää Karjankuolemankosken ennallistamissuunnitelmaa. Kakkerinsuon ennallistaminen jatkuu jo kahdeksannetta vuotta.

Edistämme Eurajoen vesistöalueen virtausolosuhteiden parantamista ja riittävää ympäristövirtaaman toteutumista. Tavoitteena on poistaa joen vaellusesteet ja palauttaa se vaelluskalajoeksi. Eurajoen yläjuoksun merkittävimmän vaellusesteen Eurakosken padon vaellusesteen poistaminen on edelleen yhdistyksen keskeinen tavoite. Yhdistys on selvittämässä eri vaihtoehtoja tavoitteen saavuttamiseksi.

Yhdistys pyrkii talkoin ja viranomaisyhteistyöllä edesauttamaan joen virtavesikunnostamista. Yhteistyötä jatketaan Pyhäjärvi-instituutin Joki -ohjelman, Lounais-Suomen elinvoimakokeskuksen vesi- ja kalatalouspalvelu -yksiköiden, Eurajoen – Lapinjoen kalatalousalueen ja Eurajoen osakaskuntien kanssa. Yhdistys osallistuu koskikunnostuksiin ja vaelluskalojen lisääntymisalueiden ennallistamisiin. Kohteina ovat muun muassa Juvajoen virtavesikunnostus ja Pappilankosken kalatien takaisinvaelluksen suunnittelu.

Valuma-alueen vesitalous

Vesiensuojeluyhdistys seuraa aktiivisesti keskustelua Eurajoen valuma-alueen vesitaloudesta. Joen äärevien tulva- ja kuivakausien ennustetaan ilmastonmuutoksen myötä yleistyvän. Erityisesti sateisuuden ja siihen liittyvät virtaamahuiput ja tulvat tulevat lisääntymään. Jatkamme Eurajoen valuma -alueen vesistöjen vedenpidätyskyvyn eli veden viipymän merkityksen esiin tuomista sekä siihen liittyvien toimenpiteiden edistämistä. Ilmastonmuutoksen aikaansaamat alueelliset ja paikalliset vesistövaikutukset ovat vakiintuneet valuma -alueella. Yhdistys näkee, että esitetyillä toimenpiteillä on keskeinen merkitys virtaaman tasaajana sekä tulva -ja kuivakausien vaikutusten ehkäisijänä. Ne edesauttavat vesien ja ympäristökuormituksen hallintaa ja alueen ekosysteemien elinvoimaisuutta. Osallistumme aktiivisesti keskusteluun sekä Pyhäjärven säännöstelystä vedenpidätyskeinona että Eurajoen valuma -alueen vesitalouden hallinnan parantamiseksi.

Sulfaattimaat

Eurajoen valuma-alueella on merkittäviä happamien sulfaattimaiden esiintymiä, jotka tietyissä olosuhteissa aikaansaavat jokiveden happamuuspiikkejä. Siksi alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pelto- ja metsämaiden vesitalouteen, pohjavesien riittävään tasoon sekä maaperän muokkaukseen ja viljelykiertoon. Ennalta ehkäiseviä keinoja ovat esimerkiksi valuma -alueen vesitalouden hyvä hallinta, veden pidätyskyvyn lisääminen esimerkiksi suo – ja metsämaita ennallistamalla, peltomaiden säätösalojitukset ja maaperän kalkitukset. Näiden toimien toteuttamisessa ovat keskeisessä asemassa maanomistajat. Yhdistys pyrkii aktiiviseen vuoropuheluun heidän kanssa.

Virkistyskäyttö ja melonta

Toimia Eurajoen virkistyskäytön edistämiseksi jatketaan. Euran keskustan, Panelian ja Eurakosken jokipolkuhankkeita viedään eteenpäin. Vahen- ja Ahmasojan merkitystä luontokohteina ja kuntakeskuksen elävöittäjänä tuodaan esiin. Ollaan aktiivisessa vuorovaikutuksessa Euran ja Eurajoen kuntapäätäjien joen virkistyskohteiden lisäämiseksi.

Virkistyskäyttöä edistetään yhdessä Säkylän, Euran ja Eurajoen kuntien, Joki -ohjelman ja Pyhäjärvisuodun perhokalastajien kanssa sekä kaikkien muiden joen virkistyskäytöstä kiinnostuneiden yhdistysten kanssa. Yhdistyksen monipuolinen talkooperinne jatkuu. Lisäksi koululaisille on tarjolla vesiaiheisia lyhytkursseja.

Melontaharrastus on ollut Vesiensuojeluyhdistyksen toiminnassa mukana yhdistyksen perustamisesta lähtien. Eurajoki -melonta on pisimpään jatkunut tapahtumaperinne. Tänä vuonna järjestetään jo järjestyksessään 26. melontatapahtuma. Melonnassa tullaan nostamaan viime vuoden tapaan esille vanhoja melontatapahtuman perinteitä. Tapahtuma on edelleen luonnon tarkkailuun keskittyvää retkimelontaa.

Tiedotus

Vesiensuojeluyhdistys käyttää tiedottamisessa monipuolisesti apunaan mediaa. Sen avulla tehdään tunnetuksi yhdistyksen tavoitteita ja toimintaa. Yhdistyksellä on lisäksi käytössä oma laajaa SOME – verkosto. Uusia verkostoyhteyksiä luodaan edelleen. Jäsenille lähetetään kevät- ja syysjäsenkirjeet sekä tarpeen mukaan muitakin yhdistyskirjeitä. Aktiivista jäsenhankintatyötä jatketaan.

Yhdistys osallistuu resurssiensa puitteissa valtakunnallisiin ja maakunnallisiin yleisötilaisuuksiin. Yleisötilaisuuksien runkona ovat aikaisempien vuosien hyviksi koetut tapahtumat ja talkoot. Uutena

avauksena on tänä vuonna osallistuminen valtakunnalliseen Geo -kätkeilijöiden messuille Raumalla.

Eurajoki -tili

Vesiensuojeluyhdistyksellä on käytössään Eurajoki -tili, jonka ensisijaisena tarkoituksena on tukea taloudellisesti hankkeita, joilla edistetään jokeen liittyvää tutkimusta, suojelua, jokiluonnon hoitoa, virkistyskäyttöä ja vaelluskalakantojen elvyttämistä. Yhdistyksen hallitus hallinnoi tiliä. Tänä vuonna varoja on tarkoitus ohjata Eurajoen vaellusesteiden selvitystyöhön.

Varsinainen toiminta:

- ✧ Järjestetään yhdistyksen vuosikokous.
- ✧ Järjestetään esitelmä- ja koulutustilaisuuksia sekä lyhytkursseja.
- ✧ Järjestetään siika – ja taimenretket sekä muita opastettuja retkiä.
- ✧ Osallistutaan erilaisiin vesiympäristöön liittyviin tapahtumiin ja koulutuksiin.
- ✧ Järjestetään ja osallistutaan talkoisiin.
- ✧ Yhdistys osallistuu Joki -ohjelman hankkeisiin.
- ✧ Järjestään 26. Eurajoki -melontatapahtuma
- ✧ Järjestetään tarvittaessa hätäensiapukurssi.
- ✧ Ollaan yhteydessä Euran ja Eurajoen kuntiin joen ranta-alueiden suojelemiseksi.
- ✧ Osallistutaan Maailman vaelluskalapäivään
- ✧ Laaditaan Karjankuolemankosken ennallistamissuunnitelma ja selvitys Eurakosken vaellusesteen poistamisesta

Hallitus

- ✧ Yhdistys seuraa hallituksen johdolla ajankohtaisia jokiympäristöön liittyviä tapahtumia ja hankkeita ja laatii niihin liittyviä kannanottoja ja aloitteita.
- ✧ Osallistuu mm. SATAVEDEN Eurajoki – Lapinjoki -työryhmän (Elinvoimakeskus), Joki -ohjelman ohjausryhmän, Eurajoen vedenkäyttäjien yhteistyöryhmän ja Eurajoen – Lapijoen kalatalousalueen kokouksiin ja Eurajoen vesistöalueen viranomaistahojen kokouksiin.
- ✧ Järjestää neuvotteluita mm. Elinvoimakeskuksen vesi- ja kalatalousyksiköiden, Paneliankosken voima Oy:n, UPM Oyj:n ja toimialueensa kuntien kanssa.
- ✧ Harjoittaa aloitteellista yhteistyötä toimialueensa yhdistysten kanssa.
- ✧ Kokoontuu tarpeen mukaan 6 – 8 kertaa toimikauden aikana joko lähi – tai etäkokouksiin.
- ✧ Harjoittaa varainhankintaa yhdistystoiminnan ja Eurajoen suojelun, tutkimuksen ja virkistyskäytön tukemiseksi.
- ✧ Tiedottaa toiminnastaan jäsenkirjeiden, kotisivujen, MEDIA:n ja lehti-ilmoitusten avulla.